In place of; giving, etc.

תחת נתינה כולי –

OVERVIEW

The גמרא teaches us that we derive that all the אבות pay from מיטב, through the גזירה סף סלם כסף ישלם נתינה ישלם כסף offers his explanation how (in particular) we derive the payment of עדים זוממים is from מיטב. Our תוספות offers a possible alternate explanation and rejects it. תוספות also explains when it is necessary to have a special מיטב that עדים זוממים pay from מיטב.

בספרי מפיק בושת מוקצותה את כפה ולא¹ תחוס עיניך (דברים כה [,יב))

In ספרי we derive that for בושת there is a monetary compensation from the פסוק of וקצותה את כפה [and you should chop off her hand] (which refers to the consequence of causing בושת and the פסוק concludes - לא תחום עיניך

ויליף מעדים זוממין דכתיב לא תחוס עיניך (שם יט [,כא]) -

And we derive the ruling by בושת from עדים זוממין where it is (also) written לא תחוס עיניך. The same phrase לא תחוס עיניך is written both by עדים זוממין and by בושת. We compare them, that just as the עדים זוממין pay money; the same applies to בושת that it is a monetary compensation (and not a corporal punishment of וקצותה את כפה).²

תוספות cautions, however -

ואין לומר שהוא גזירה שוה גמורה מדלא קאמר אתיא תחת נתינת³ עיניך We cannot assume that this לא תחוס) is a valid גז"ש (which would enable us to derive that עדים זוממין pay from מיטב, just as בושת pays, since the גמרא does not state that we derive the application of מיטב from the words תחת נתינת עיניך the word עיניך does not appear among the גז"ש words in our אמרא.⁴ This indicates that the derivation of a מיטב payment by עדים זוממין is not derived from this עיניך ^{5}

תוספות (therefore) cites s'יעדים explanation of איוב מיטב by עדים זוממין:

ועדים זוממים פרש"י דכתיב בהו נפש בנפש -

And regarding the obligation of עדים זוממים to pay from מיטב explains that

 $^{^{1}}$ In the פסוק it is written לא תחוס עיניך (without a וי"ו).

² It would now be possible to assume that we can derive עדים זוממין from בושת; just as ממיטב pays ממיטב (as רש"י מ explains), the same should apply to עדים זוממין, since there is this עיניך of תוספות. לא תחום עיניך rejects this logic.

³ Others amend this to read נתינה.

⁴ The foregoing interpretation of הוספות is based on the explanation of רשב"א. According to the רשב"א however, it seems that based on the ספרי, it may have been possible to derive the עדים זוממין from עדים זוממין through the עיי"ש בדבריהם .לא תחום f לא עיי"ש.

⁵ It would seem that יקצותה את כפה is a limited לימוד, to teach us (only) that וקצותה את כפה means money.

by עדים זוממין **it is written נפש בנפש בנפש,** and this is considered as if it would be written נפש תחת ממיטב, allowing us to derive the obligation of ממיטב to pay ממיטב from the ממיטב.

תוספות will now explain the need for any לימוד to inform us that עדים זוממין pay ממיטב:

וצריך לומר דאפילו אם העידו על שור תם שהזיק -

And it is necessary to say that even if the עדים זוממין testified regarding a שור תם that damaged; where there is no obligation for the בעל השור to pay ^{6} ממיטב (if their ממיטב would have been upheld) -

או העידו פלוני חייב לפלוני מנה דדינו בזיבורית דמשלמי במיטב -Or that the עדים זוממין testified that someone owes another a מנה, where the ruling (מן התורה) is that the לוה is only required to pay from the poorest quality, nevertheless these עדים זוממין would be required to pay their accused with מיטב (that is what the עדים זוממין is teaching us) -

דאם רצו לחייב אחרים ממיטב⁷ לא צריך קרא דמכאשר זמם נפקא דיתחייבו ממיטב:

For if the ruling that עדים זוממין pay from מיטב would be limited only to cases where the עדים זוממין desired to make others pay עדים זוממין (of a ש"ג) would be required to teach this to us, for it could be derived from the כאשר זמם of ספוק of ממיטב that they are obligated to pay ממיטב; just as they wanted to obligate their (falsely) accused to pay עדים זוממין על גז"ש from the לימוד from the ממיטב (as רש"י explains) comes to obligate them to pay ממיטב even if their accused would not have to pay ממיטב.

SUMMARY

The בושת סל (by בושת ועדים וממין) is limited to obligate money for בושת of בושת not that (ממיטב pay עדים וממין). The לימוד of עדים ופש teaches us that עדים זוממין pay ממיטב even if their falsely accused victims would not need to pay ממיטב.

THINKING IT OVER

If the obligation is for the מזיק to pay from his מיטב, (בשלו הן שמין), ^{8} then even if the מיטב, we would still need the עדים זוממין to teach us that if the מיטב of the עדים זוממין is better than the מיטב of the accused, they are required to pay from their מיטב.

_

⁶ See previous 'עמוד ד"ה הא (and the 'Thinking it over' there).

⁷ They testified (falsely) that someone's animal ate his neighbor's crops.

⁸ See the גמרא later on ז.ב.

 $^{^9}$ From the פסוק סל מיטב we would think that they have to pay only the inferior מיטב of the accused.

Conversely if the obligation is to pay from the מיטב of the גו"ש, ^{10} we need the גו"ש in a case where the מיטב דניזק is like the מיטב דניזק. On account of באשר זמם alone the עדים just pay the זיבורית דמזיק (for that is the loss they intended to cause); however on account of the מזיק they will have to pay the מיטב of the מזיק is their ניזק!¹¹

 ^{10} The view of ישמעאל on ב,
ו. ^{11} See אמ"ה.